

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ІНСТИТУТУ ГІДРОБІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Інституту гідробіології НАН України

прот. від 30.04.2024 пр. № 4

зі змінами

прот. від 02.07.2024 пр. № 6

заступник голови Вченої ради

д.б.н. проф.

Володимир ЮРИШИНЕЦЬ

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ І ДОКТОРАНТУРИ

Інституту гідробіології Національної академії наук України у 2024 році

І. Загальні засади

1. Правила прийому до аспірантури для здобуття вищої освіти в Інституті гідробіології НАН України у 2024 році (далі Правила прийому) розроблені відповідно Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 06.03.2024 року № 266 зі змінами, внесеними наказами Міністерства освіти і науки України від 15.03.2024 № 326, від 16.05.2024 № 690, від 03.06.2024 № 794 та від 24.06.2024 № 909 (https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/z_0379-24-.nl 4).

2. Підставою для оголошення прийому до аспірантури для здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії є ліцензія Міністерства освіти і науки України щодо надання відповідних освітніх послуг (наказ МОН України від 03.08.2016 № 933, переоформлена відповідно до наказу МОН України від 13.03.2023 № 86-л) та ці Правила прийому до аспірантури. Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу.

Прийом до аспірантури оголошується на ОНП Гідробіологія та ОНП Іхтіологія, спеціальність 091 Біологія та біохімія (сертифікати про акредитацію № 7495 та № 7496, строк дії – до 16. 04.2025).

3. Аспірантура є основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Ступінь

доктора філософії здобувачеві присуджується спеціалізованою вченою радою за результатами успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації.

4. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

5. На навчання до аспірантури приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, та мають ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за відповідною спеціальністю. Особа може вступати до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на основі здобутої освіти за відповідним рівнем з іншої спеціальності за умови успішного складання додаткового іспиту зі спеціальності, за якою вступає на навчання.

6. Прийом до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань.

7. Підготовка громадян України в аспірантурі здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України (за державним замовленням) або за рахунок коштів юридичних та/чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, якщо ними передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

7. Затвержені Вченою радою Правила прийому до аспірантури на 2024 р. розміщуються на сайті Інституту та в ЄДЕБО. Затвержені правила прийому діють до 31 грудня 2024 р.

8. Оголошення про конкурсний прийом до аспірантури розміщуються на сайті Інституту. Відомості про обсяг прийому за державним замовленням на підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантуру Інституту гідробіології НАН України: галузь знань 09 Біологія, спеціальність 091 Біологія та біохімія, ОНП Гідробіологія та ОНП Іхтіологія оприлюднюються на веб-сайті не пізніше протягом трьох робочих днів після отримання інформації.

9. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної освітньо-наукової програми фіксується у заяві вступника та підтверджується його особистим підписом під час подання заяви.

II. Строки прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Організацію прийому вступників до аспірантури здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом директора.
2. Усі питання, пов'язані з прийомом до аспірантури, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директора та/або виконання процедур вступної кампанії.
3. Прийом заяв і документів, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування вступників до аспірантури на навчання за рахунок державного замовлення та за кошти фізичних або юридичних осіб (на умовах контракту) проходять у терміни:

Етапи вступної кампанії :

- 1) Розгляд документів та реєстрація поданих для реєстрації вступників для складання Єдиного вступного іспиту (ЄВІ):
 - основна сесія 07 – 29 травня 2024 р.
 - додаткова сесія 17– 21 червня 2024 р.
- 2) Основна і додаткова сесії ЄВІ:
 - основна сесія 24 червня – 15 липня 2024 р.
 - додаткова сесія 31 липня – 14 серпня 2024 р.
- 3) Прийом заяв та документів для вступу в аспірантуру:
 - з 15 липня – 13 вересня 2024 р. у робочі дні з 10.00 до 13.00 та з 14.00 до 16.00 год., кім. 228 (кабінет вченого секретаря).
- 4) Проведення вступних випробувань: 16 – 20 вересня 2024 р.
- 5) Термін оприлюднення на сайті Інституту рейтингового списку вступників – не пізніше 25 вересня 2024 р.
- 6) Зарахування вступників за державним замовленням та його оприлюднення на сайті – не пізніше ніж 01 жовтня, за кошти фізичних та/або юридичних осіб – не пізніше ніж 31 жовтня.
- 7) Початок навчання в аспірантурі: 1 жовтня 2024 р.

III. Порядок прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань та зарахування

1. Інститут оголошує прийом вступників до аспірантури заочною (денною) формою навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 Біологія та біохімія:
 - Освітньо-наукова програма Гідробіологія;
 - Освітньо-наукова програма Іхтіологія.

На навчання приймаються особи, які здобули освітній ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) – 7 рівень Національної рамки кваліфікації.

2. Вступники до аспірантури подають такі документи:

- заява вступника на ім'я директора;
- особовий листок з обліку кадрів, завірений за місцем праці (за наявності), для непрацюючих вступників особовий листок завіряється в Інституті;
- копія диплома про вищу освіту (ступінь магістра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста);
- копія додатку диплома про вищу освіту;
- копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу та громадянство;
- копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення, а для призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);
- чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;
- список опублікованих наукових праць і винаходів та відбитки опублікованих наукових статей/тез зі спеціальності (за наявності);
- дослідницька пропозиція (див. п.13 розділу III цих Правил);
- сертифікат із результатами Єдиного вступного іспиту (ЄВІ), складеного у 2023 або 2024 році з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів, за ТЗНК – не менше ніж 160 балів ;
- копія трудової книжки, завірена за місцем праці (за наявності);
- медична довідка за формою 086-о (оригінал).

Форми документів для вступу (*форма заяви-анкети для реєстрації щодо ЄВІ, форма заяви вступника, особовий листок з обліку кадрів*) розміщені на сайті Інституту <http://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zahalna-informatsiia>

Під час подання заяви вступник пред'являє особисто оригінали:

- документа (один з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;
- військово-облікового документа (військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);
- документа державного зразка про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, і додатку до нього.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією Інституту гідробіології.

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

3. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні документи для вступу. Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до проходження вступних випробувань в аспірантуру в зв'язку з неподанням у встановлений термін усіх або окремих документів, визначених цими Правилами.

4. Документи для реєстрації осіб (додаток 1), які бажають взяти участь у складанні єдиного вступного іспиту (ЄВІ), можуть подаватися вступником особисто або надсилаються у сканованому вигляді з накладанням цифрового електронного підпису на електронну адресу Приймальної комісії aspirant_IHV@ukr.net.

Відповідальний співробітник Приймальної комісії підтверджує отримання електронного пакету документів вступника на електронну адресу, з якої було надіслано документи.

Необхідна інформація вноситься в ЄДЕБО для реєстрації. Екзаменаційний листок, сформований за підсумками реєстрації, відповідно до заяви вступника, зберігається в Приймальній комісії до його особистого звернення або файл з .pdf-версією надсилається вступникові на зазначену ним електронну адресу для доступу до «Кабінету учасника вступних випробувань» Українського центру оцінювання якості освіти.

5. Сертифікат про успішно складений в 2023–2024 (чинний станом на терміни подачі документів для вступу) в Українському центрі оцінювання якості освіти ЄВІ з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів, за тест загальної навчальної компетентності – не менше ніж 160 балів – необхідний документ для допуску до вступних іспитів на навчання для здобуття ступеня доктора філософії.

Календарний план, програми ЄВІ оприлюднені на офіційному сайті Українського центру оцінювання якості освіти - <https://testportal.gov.ua/>.

6. Вступник звільняється від складання ЄВІ, а також предметного іспиту з іноземної мови, за умови наявності дійсного сертифікату тестів Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня не нижче рівня B2:

- англійської мови – TOEFL, або International English Language Testing System, Cambridge English Language Assessment;
- німецької мови – TestDaF;
- французької мови – DELF або DALF.

Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного предметного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

(згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.05.2024 р. N 690 цей абзац виключено)

7. За рішенням приймальної комісії вступники допускаються до вступних випробувань на підставі вчасно поданих документів. Розклад вступних випробувань затверджується наказом директора й оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту не пізніше, ніж за тиждень до їх початку. З розкладом вступних випробувань вступники ознайомлюються самостійно.

8. Список вступників, допущених до складання вступних випробувань до аспірантури, після видання відповідного наказу директора оприлюднюється на офіційному веб-сайті <http://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/>

9. Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з вступних іспитів:

- зі спеціальності 091 Біологія та біохімія. Гідробіологія або Іхтіологія (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

Також враховуються результати презентації дослідницьких пропозицій та наукових досягнень вступника.

10. Вступні іспити до аспірантури проводяться предметними комісіями у кількості 3–5 осіб, що призначаються наказом директора Інституту, до складу яких включаються доктори наук, кандидати наук та доктори філософії, які здійснюють наукові дослідження відповідного напрямку чи входять до складу проєктної групи освітньо-наукової програми. До предметних комісій можуть також бути включені потенційні наукові керівники вступників.

11. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на кожному іспиті, оцінюються за шкалою 100–бальною шкалою з оцінками, зазначеними у Додатку 2.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу протягом одного календарного року.

12. Конкурсний відбір осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, відбуватиметься за сумою балів, отриманих за іспит з спеціальності, за тест ЄВІ з іноземної мови, а також балів за дослідницьку пропозицію і додаткових балів, які нараховані за навчальні та наукові досягнення.

13. Дослідницька пропозиція – це науковий текст та презентація, підготовлені вступником до аспірантури, де обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки теми у вітчизняній та зарубіжній науці, методи дослідження, можливі шляхи розв’язання поставлених задач тощо (14 кегль, 5 – 10 стор.).

Дослідницька пропозиція у роздрукованому (1 примірник) та електронному варіантах (презентація PowerPoint обсягом не менше 5 слайдів) подається не пізніше чим за 7 днів до фахового іспиту з рекомендаційним листом передбачуваного наукового керівника.

Презентація дослідницької пропозиції – форма вступного випробування, як полягає в заслуховуванні та обговоренні предметною комісією наукового повідомлення вступника.

14. Конкурсний бал (КБ) вступника формуватиметься за формулою:

$$\text{КБ} = 0,5 \text{ ІС} + 0,3 \text{ ІМ} + 0,1 \text{ ДП} + 0,1 \text{ ДБ, де:}$$

- ІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою), ваговий коефіцієнт 0,5
- ІМ – результат тесту ЄВІ з іноземної мови (за 100 бальною шкалою), ваговий коефіцієнт 0,3;
- ДП – результат оцінки за дослідницьку пропозицію (за 100 бальною шкалою), ваговий коефіцієнт 0,1
- ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (за 100 бальною шкалою), ваговий коефіцієнт 0,1.

Бали за наукові досягнення нараховуються предметною комісією за умови, якщо їхня тематика відповідає спеціальності. Якщо сумарна кількість балів за наукові досягнення перевищує 100 балів, вона вважається такою, що дорівнює 100.

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення для вступників подано у Додатку 3.

15. У разі одержання однакової кількості балів переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники:

- які успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою;
- мають наукові статті;
- отримали вищі бали з тесту загальної навчальної компетентності;
- рекомендовані до вступу в аспірантуру вченою радою ЗВО (наукової установи). Зазначене рішення приймається Приймальною комісією.

16. Рейтинговий список вступників до аспірантури, які рекомендуються до зарахування, оприлюднюється на інформаційному стенді Приймальної комісії Інституту та/або на веб-сторінці.

За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Положенням про приймальну комісію та цими Правилами.

17. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня (60 балів) до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

18. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора Інституту на підставі рішення Приймальної комісії, про що вступники до аспірантури повідомляються засобами електронного та мобільного зв'язку у триденний термін.

19. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені Інститутом, розглядає апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора.

20. Взаємозобов'язання Інституту та аспіранта, що навчається за державним замовленням, визначаються в Договорі, яку аспірант підписує з директором Інституту протягом першого місяця навчання.

21. Аспіранти денної форми навчання отримують академічну стипендію у разі зарахування на навчання за державним замовленням відповідно до чинного законодавства України. Аспіранти з інших міст забезпечуються гуртожитком.

22. Договір із замовником щодо навчання за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб укладається після видання наказу про зарахування. Оплата навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами.

IV. Особливості зарахування до докторантури

1. Інститут оголошує про прийом вступників до докторантури заочною (денною) формою навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю 03.00.17 гідробіологія за наявності попередньо запланованого місця (заяви від майбутнього докторанта з візою передбачуваного наукового консультанта на ім'я директора Інституту приймаються протягом січня на наступний навчальний рік).

2. Вступ до докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цих Правил.

3. Прийом заяв і документів, розгляд розгорнутої пропозиції, конкурсний відбір та зарахування на навчання в докторантуру проводиться в такі строки:

Етапи вступної кампанії	Денна (очна) форма навчання
Прийом заяв про намір вступити до докторантури на наступний навчальний рік	1 січня – 1 лютого
Прийом заяв та документів	до 25 травня
Розгляд поданих документів	до 1 червня
Затвердження Вченою радою Інституту рекомендації відділу щодо зарахування в докторантуру	до 1 липня
Терміни зарахування вступників до докторантури	1 вересня

4. Перелік документів, необхідних для вступу до докторантури Інституту:

- документ, що посвідчує особу та громадянство (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон або інший документ відповідно до ст. 5 Закону України «Про громадянство»);
- документ державного зразка (оригінал) про раніше здобутий освітній рівень, і додаток до нього;
- копія диплома доктора філософії або кандидата наук;
- особовий листок з обліку кадрів;
- список опублікованих наукових праць;
- письмова характеристика наукової діяльності вступника, складена доктором наук, який є штатним науковим працівником Інституту, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;
- розгорнута пропозиція;
- чотири кольорових фотокартки розміром 3 x 4 см.

5. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради Інституту щодо зарахування такого вступника до докторантури Вчена рада Інституту одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

6. До докторантури Інституту приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

7. Для вступу до докторантури вступник подає до свого наукового відділу розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від вступника відповідний відділ заслуховує наукову доповідь і колегіально (шляхом голосування співробітників підрозділу) визначає можливість зарахування вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради Інституту.

8. Після позитивного рішення підрозділу щодо розгорнутої пропозиції та відповідності претендента вимогам до вступу, вступник до докторантури подає вченому секретарю Інституту документи, визначені п. 4 цього розділу Правил, та висновки відділу.

Вчена рада Інституту в місячний строк розглядає висновки відділу щодо вступника, заслуховує його розгорнуту пропозицію і за позитивного рішення: затверджує тему, орієнтовний план-проспект дисертації, приймає рішення про його зарахування до докторантури та, відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника, призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних наукових працівників Інституту із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом директора Інституту (за підтвердження Президією НАН України надання місця на підготовку докторантів за державним замовленням).

Правила прийому до аспірантури та докторантури у 2024 році розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради Інституту гідробіології НАН України (протокол № 4 від 30.04.2024 р., зі змінами протокол № 6 від 02.07.2024 р.).

Додаток 1

Алгоритм дистанційної реєстрації вступника для складання ЄВІ

1. Сформуванати комплект сканованих копій або фотокопій реєстраційних документів:

- заповненої заяви-анкети для оформлення екзаменаційного листка зі своїм накладеним кваліфікованим електронним підписом;
- документа, що посвідчує особу, зазначеного в анкеті-заяві;
- документа, що підтверджує інформацію про реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП), або документа, що підтверджує причину невнесення до анкети-заяви інформації про РНОКПП;
- документа про здобутий ступінь вищої освіти (для осіб, які завершили навчання в минулі роки);
- довідки щодо планового строку завершення навчання та отримання диплома у 2024 році;
- фотокартки для документів (кольорової або чорно-білої) із зображенням, що відповідає досягнутому віку вступника / вступниці;

У заяві-анкеті необхідно зазначити:

– *назву іноземної мови, із якої будуть складати ЄВІ та*

– *населений пункт, у якому планують пройти вступне випробування.*

2) Надіслати на електронну адресу приймальної комісії скановані копії або фотокопії реєстраційних документів.

3) Отримати скановану копію екзаменаційного листка.

Після перевірки представником приймальної комісії наявності необхідних для реєстрації документів та правильності їх оформлення та успішної реєстрації вступнику буде надіслано скановану копію екзаменаційного листка на електронну адресу, зазначену у заяві-анкеті.

Оригінал екзаменаційного листка зберігатиметься в приймальній комісії, його можна отримати особисто або поштовим зв'язком, якщо про це зазначено у заяві-анкеті.

Для зареєстрованих учасників на сайті Українського центру оцінювання якості освіти створено інформаційну сторінку «Кабінет учасника вступних випробувань», доступ до якої здійснюється за номером екзаменаційного листка та PIN-кодом.

Додаток 2

**Шкала оцінювання
вступного випробування зі спеціальності**

Кількість балів	Оцінка	
	за шкалою ЄКТС	за національною шкалою
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно
1–34	F	

Додаток 3

**Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові
досягнення вступників до аспірантури для здобуття
наукового ступеня доктора філософії**

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Стаття у виданні, яке індексується у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science, Index Copernicus та інші), за обраною спеціальністю	ДБ ₁	30
Стаття у вітчизняному науковому фаховому виданні або у закордонному виданні (за спеціальністю) або патент чи авторське свідоцтво	ДБ ₂	20
Стаття чи матеріали конференції (за спеціальністю)	ДБ ₃	10
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою за обраною спеціальністю	ДБ ₄	30
Всього (не більше)		100